

Verkeerde start

Focus op uitzonderlijke bespierung van raszuivere wit blauwen resulteerde in misvattingen

Midden jaren zeventig lifte het Belgisch-witblauwras mee met geïmmigreerde Europese melkveehouders, maar het kwam niet echt van de grond. Mark Hodges, voorzitter van het Canadese Belgisch-witblauwstamboek: 'De focus op uitzonderlijke bespierung was fout.'

De verwelkoming op het fokbedrijf 'Sanmar Belgian Blues' zet onmiddellijk de toon van het gesprek: een zwartgekleurd kalf, fijn en goed bespied maar met een ernstige ontsteking in het beenwerk, kruist bij aankomst onze weg. Ook de ogen van de opwachtcende eigenaar van het fokbedrijf, Mark Hodges, zijn op het dier gericht. 'Een Belgisch-witblauwkruisingskalf: grote ranchers beginnen er niet aan uit vrees voor geboorte- en beenproblemen.' Mark Hodges (47) is een Engelse immigrant. In het Verenigd Koninkrijk molk hij anno 1994 nog 120 holsteinkoeien. In Canada te Hamiota in de provincie

Manitoba fokt hij nu sinds 1995 purebred witblauwen. Hodges is momenteel ook voorzitter van het Canadese Belgisch-witblauwstamboek.

Eerst bij de bure

Midden jaren zeventig zetten de eerste Belgische witblauwen voet op Canadese bodem. Het Belgisch-witblauwras lifte mee met geïmmigreerde Europese melkveeouders. Zij gebruikten het ras voor gebruikskruising. Toen in 1997 de melkprijs in Canada aantrok, verloor de gebruikskruising veel terrein. Het aantal raszuivere witblauwfokbedrijven in Canada daalde daarop stevig; van de circa

120 fokkerijen zijn er nu nog maar een kleine twintig over. In de vleesveehouderij kwam het ras nooit echt van de grond.

Mark Hodges: 'De eerste fokkers hebben de Canadese ranchers vanaf het begin de uitzonderlijke bespierung van het zuiver ras laten bewonderen. Dat pakte niet goed uit. Ze hadden beter de potentie van de kruisingen kunnen laten zien. Daar ga ik de komende tijd werk van maken. Eerst bij de bure, daarna op de grote shows.'

De voorzitter geeft ook aan dat de markt voor melkveeouders anders is dan die voor vleesveeouders. Hodges: 'Melkveeouders gebruiken voornamelijk witblauwe ki-stieren met een wit haarkleed die bovendien kleine kalveren geven. Vleesveeouders geven de voorkeur aan donkergekleurde, natuurlijk dekkende stieren met sterk beenwerk. Twee aparte werelden.'

Op jaarbasis telt Sanmar Belgian Blues zo'n 150 kalvingen. Tien moederdieren

Mark Hodges: 'Imago van het ras oppoetsen via het showen van kruisingen'

zijn raszuivere witblauwen, de overige moederdieren zijn angusgebruiksvee. Op het angusgebruiksvee is natuurlijke dekking door de eigengefokte witblauwstieren de regel. De raszuivere witblauwvaarzen worden een eerste maal bevrucht met angussperma. Pas voor het tweede kalf wordt witblauwsperma gebruikt. Veel gebruikt zijn de stieren Apache de l'Orgelot, Indexes de la Croix de Mer, Totem de Chocquenee en Jordan de Rettigny. 'We zouden wel liever Engelse witblauwen gebruiken omdat ze groter zijn, een betere kleur hebben en bovenal sterker beenwerk bezitten dan de Belgische ki-stieren. Maar vanwege mkz en bse is er nu geen import uit het Verenigd Koninkrijk mogelijk.'

Driemaal mobiliteit

'Canadese vleesveeouders beginnen pas nu de voordelen van het ras als "ter-

minal cross" of eindkruising te ontdekken', aldus de voorzitter. 'In een eindkruising zoals hier op Sanmare Blues levert het Belgisch-witblauwras een hoger slachtrendement op en niet meer geboorteproblemen dan andere vleesrassen. Interesse is er genoeg. Witblauwe kruisingsstiertjes met een levend gewicht van 270 kilogram brengen immers veertig euro meer op. Veel grote ranchers van duizend stuks vee en meer komen dan ook kijken maar durven er niet aan te beginnen uit vrees voor geboorteproblemen. Aan de andere kant zijn de eigenaars van de "feedlots" zeer enthousiast vanwege de gunstige voederconversie en de vleesversnijders vanwege het hoge versnijdingsrendement en het hoge percentage mager kwaliteitsvlees. Mager vlees is gewild in de dichtbevolkte provincies Ontario en Quebec.'

Hoe kunnen de Belgische fokkers helpen? Het antwoord laat niet lang op zich wachten: 'Een doorgedreven selectie op mobiliteit zonder kwaliteitsverlies om de concurrentie met de andere vleesrassen aan te kunnen. De dieren moeten een lange stap bezitten en de poten nooit buiten de lijnen zetten. Mobiliteit, mobiliteit, mobiliteit.' Met een lach voegt hij hieraan toe: 'Plus een donker haarkleed. Zo lijken ze op zwarte angusen, maar dan beter.'

Guy Nantier

Passie voor het ras met de ritssluiting op Coteau Blue neemt af

Erica en Ken Miller: 'Ze noemen het witblauwras de "the zipper breed", het ras met de ritssluiting'

Ken (58) en Erica (55) Miller hebben of liever hadden een gemengd akkerbouw- en vleesveebedrijf in Avonlea in de provincie Saskatchewan. Vorig jaar verkochten zij de helft van het bedrijf om hun schulden af te betalen. Nu verbouwen zij nog ongeveer vijftig hectare gerst en

houden zo'n 160 stuks vee op vierhonderd hectare natuurweiden.

Het veekoppel, dat het prefix 'Coteau Blue' draagt, telt zo'n 75 zoogkoeien waarvan tien stuks raszuivere witblauwen. De overige dieren zijn van het angusras. 'De raszuivere koeien worden etgespoeld met witblauwe, raszuivere ki-stieren', licht Miller toe. 'Djinn, Visconti en Marquis staan hier op de inseminatielijst vanwege hun goede kleur, sterk beenwerk en prima bespierung. Ook de

scrotumomtrek vinden wij belangrijk, maar daar is weinig informatie over te vinden in de Belgische ki-catalogi. Het angusgebruiksvee krijgt een embryo ingeplant of wordt gedekt door een van de zes aanwezige witblauwe raszuivere stieren.'

'Het eerste contact met het Belgisch-witblauwras kwam er via een veemagazine in 1991', doet Ken Miller het verhaal. 'Ik was meteen verknocht aan het ras vanwege het hoge percentage mager kwaliteitsvlees en de handzaamheid. Handzaamheid stond op mijn verlanglijstje omdat ik aan shows wilde gaan deelnemen.'

Passie op een laag pitje

Ken Miller geeft volmondig toe dat zijn passie voor het ras inmiddels op een laag

pitje is komen te staan. Miller: 'De gebruikskruising bij melkveeouders is nihil vanwege de goede melkprijzen. Voor de ranches met vleesvee op honderden en honderden hectare graasweiden zijn raszuivere witblauwe dekstieren veel te slecht op de benen. Ze kunnen de grote afstanden niet aan. Verder kampen we met een slecht imago vanwege de keizersnedeproblematiek. Ze noemen het witblauwras "the Zipper breed", het ras met de ritssluiting.' En dan heb ik het nog niet eens gehad over de grotere gevoeligheid voor griep. Ook huidparasieten vanwege de dunnere huid geven problemen. Kijk, dekstieren van acht- à negenhonderd kilogram brengen nu nog slechts 2500 Canadese dollars op of omgerekend 1800 euro en een keizersnede kost hier 400 dollar of 266 euro. Met wat overblijft kun je het niet redden.'

Witblauwdieren kunnen op de ranches de grote afstanden niet aan

